

• PROJECTE DIDÀCTIC •

Done'm l'asguilando

intro

Aquesta proposta presenta un projecte global de treball per a Infantil i Primària que pretén donar a conèixer el costum de l'asguilando del poble valencià.

Encara que en l'elaboració del material hem seguit la filosofia del treball per projectes aportem un dossier d'activitats elaborades que són el fruit de la nostra experimentació acció a l'hora de realitzar aquesta proposta. És clar que són sols una mostra de com es podria desenvolupar el projecte que plantegem, però alhora són un ventall molt ample de recursos i materials que faciliten al professorat l'aplicació a l'aula.

Així doncs, aquest projecte permet dues vies d'actuació. La primera opció passa per l'aprofitament didàctic des del plantejament teòric que exposem, amb un desenvolupament lliure per part del professorat conduït totalment per les propostes que exposen els alumnes en plantejar-los la proposta; la segona opció és la d'emprar les activitats elaborades per a fer d'aquesta unitat temàtica un projecte guiat, on es conjuga la recerca i la investigació aprofitant una sèrie de recursos i materials que aportem en aquesta proposta.

Per descomptat cada mestre o mestra serà qui tindrà la decisió final a l'hora de triar una de les dues vies o fins i tot l'opció d'una mixta, sempre en funció de les característiques del seu entorn o de les seues possibilitats. El nostre modest objectiu és el d'oferir un material que resulte alhora motivador i engrescador per als alumnes facilitant al mateix temps la tasca del professorat.

ÍNDEX

- 1** Base teòrica i conceptual

- 2** Model d'estructuració
 - 2.1** Treball per fases
 - 2.2** Des de la música i el text escrit als costums, els hàbits, el lèxic, la gastronomia, la roba, la festa i la tradició
 - 2.3** Un projecte de recuperació
 - 2.4** Atenció a la diversitat
 - 2.5** Des de la música i amb la música
 - 2.6** Intercultural

- 3** Concreció de la proposta didàctica:
 - 3.1** Distribució de les cançons per cursos
 - 3.2** Mapa Conceptual
 - 3.3** Relació de continguts per cursos
 - 3.4** Cronograma de realització
 - 3.5** Seqüència de treball
 - 3.6** Rubriques d'avaluació
 - 3.7** Bibliografia i Webgrafia

- 4** Equip de treball

- 5** Dossier d'activitats elaborades

1. Base teòrica i conceptual

Presentem una proposta didàctica basada en el mètode de treball per projectes utilitzant estratègies de treball cooperatiu, opció que es justifica, per una banda, per què té la capacitat d'ajudar l'alumne a aprendre i, en segon lloc, perquè propicia les competències i les estratègies que facilitaran l'aprenentatge de manera col·lectiva.

El treball per projectes promou l'ensenyament integral de la persona en els diferents àmbits de coneixement i d'intervenció: el personal, l'interpersonal i el social. En traslladar l'objecte d'estudi de l'escola a la realitat els coneixements prenen la validesa necessària.

Els continguts d'aprenentatge es converteixen en el mitjà i no en l'objecte d'estudi. La intervenció a l'aula s'enfoca amb un tractament globalitzador encarat a resoldre situacions pròximes i reals, els coneixements i els mètodes són els instruments per a resoldre els conflictes que s'hi plantegen.

A més, el treball per projectes entronca directament en la rellevància i la funcionalitat dels aprenentatges, facilita l'adquisició de sabers entre iguals, la metacognició, l'adequació a les capacitats cognitives, la intervenció en la zona de desenvolupament proper, la intel·ligència emocional i altres... Per tant, s'emmarca en la línia que les últimes investigacions en neurociències indiquen de les condicions en què s'ha de produir l'aprenentatge.

A través de la pedagogia de projectes empram diferents estratègies que afavoreixen el desenvolupament de competències per a la vida i de condicions perquè es produísca l'aprenentatge. El treball per centres d'interés de Decroly, els projectes de Kilpatrick, la recerca de Freinet, l'aprenentatge basat en la resolució de problemes, les simulacions, el joc de rol,... i, sobretot, la combinació d'aquestes en funció de les necessitats del moment i del context educatiu.

Però, per a aconseguir que aquests aprenentatges siguin al màxim de profunds i significatius i, a més a més, puguin ser recordats i utilitzats posteriorment hem de conjugar la distribució dels temps, perquè l'alumne tinga un temps per al treball global i un temps per al treball metòdic i sistemàtic, lligat a les capacitats i als interessos de cadascun dels alumnes, que permeten fer un seguiment individualitzat i personalitzat.

Es conjugarà, per tant, el treball en equips per a afavorir la interrelació i el treball cooperatiu amb els elements que possibiliten la consolidació dels aprenentatges individuals i que deixen palès que s'ha produït un aprenentatge. Dossiers d'aprenentatge, fitxes individualitzades de treball... elements que ajuden a reforçar el record a mitjà i a llarg termini.

A més, el fet de plantejar l'organització de l'alumnat a base d'un treball cooperatiu ens permet preparar-los per a la vida, per a un món laboral, social i cultural que requereix cada vegada més d'aquestes habilitats.

L'activitat dels infants és una de les fonts principals d'aprenentatge per tot allò que duen a terme i per les possibilitats d'aprenentatge que ofereix la interacció entre iguals. Són ells els qui es plantegen els problemes, els qui busquen les respostes, els qui imaginem les possibles solucions i hipòtesis, els qui trien les fonts d'informació, els que realitzen les recerques, els que produeixen... Gestionar aquesta complexitat fa que siga imprescindible la col·laboració entre iguals.

Per a assolir les competències de relació interpersonal, i, entre elles les que tenen a veure amb els valors de tolerància, solidaritat i empatia cal estructurar les aules en equips cooperatius, tant per a gestionar la convivència com per a facilitar els aprenentatges i per aprendre unes actituds i uns valors determinats, és necessari establir una organització social de l'aula en què els equips cooperatius siguin la clau de volta.

Aquesta proposta organitzativa implica una dinàmica complexa que desenvolupa un canvi en la manera de treballar. L'alumnat passa a ser agent actiu del propi aprenentatge, i el professorat ja no és el transmissor del saber, sinó que adopta el rol de guia, mediador o conductor.

Una metodologia que propicia la tolerància i el respecte envers els altres, s'accepten les opinions dels altres i s'aprèn a valorar la faena i a emetre crítiques constructives i a saber rebre-les.

L'alumnat descobreix que l'aprenentatge és molt més significatiu, funcional i proper alhora. Aconsegum que els infants s'impliquen molt més en la faena, ja que augmenta el grau de motivació. Els alumnes amb més reticències a parlar en públic milloren la seua capacitat d'expressió oral i se senten a gust en veure que van fent processos de millora.

El treball cooperatiu no sols estableix una relació directa entre els continguts curriculars de llengua, matemàtiques o naturals, sinó que també busca una reflexió i una autocrítica sobre com actuem amb les altres persones i amb l'entorn.

Referències bibliogràfiques:

Métodos para la enseñanza de las competencias. Zabala A. i Arnau L. Graó, Barcelona (2014)
"El treball cooperatiu en la pedagogia de projectes", de Cristina Vergara Arauz, Núria Martí Sánchez, Sònia Alcaide Muñoz, Nadia Briand Papin, Pilar Arajol Sánchez i Mónica Sánchez Molina. Dins de la revista Guix, elements d'acció educativa. Graó, desembre de 2015

2. Model d'estructuració

El treball que es desenvoluparà a tots els cursos respectarà el treball per fases, guardarà una mateixa línia de treball metodològica que servirà de lligam entre tots els cursos de tal manera que tant el contingut que es treballa cada curs com el procés seguit per a aprendre serà el mateix en tots els nivells. Ara bé, per a cada edat s'adaptaran els continguts i evolucionaran els mètodes en funció de l'autonomia dels alumnes per a realitzar les activitats i de les seues capacitats.

Per altra banda, de forma intrínseca es treballarà el valor de la música no sols com a àrea de contingut, també cercant una aproximació al valor com a eina d'estimulació cognitiva, com a ferrament d'aproximació a la millora emocional i com a mitjà per a potenciar les relacions interpersonals.

2.1 Treball per fases

Cadascuna de les unitats didàctiques que es desenvoluparà en els diferents cursos seguirà unes mateixes fases que permeten a l'alumnat crear un vincle entre les distintes activitats alhora que l'ajuden a automatitzar processos i a ser conscient del seu aprenentatge.

Les **fases de preparació i d'integració** es duren a terme pel tutor/a de l'aula. Mentre es desenvolupa la **fase de resolució**, els continguts que es tracten a les àrees de música, educació física i anglès, estaran interrelacionats, de tal manera que puguen suposar un enriquiment de coneixements que els alumnes puguen plasmar després en l'elaboració de les seues presentacions. Per altra banda, durant la fase de resolució s'integraran continguts de les àrees de ciències i matemàtiques, respectant així el tractament globalitzat.

a) Què farem? (*Fase de preparació*)

Presentarem l'activitat amb la lectura del conte relacionat. Donarem peu a l'assemblea en un gran grup on reflexionarem al voltant dels conceptes que pretenem extraure i que constituïran les activitats a desenvolupar. Les conclusions d'aquesta assemblea ens duren al punt que el mestre/a puga elaborar, amb les referències dels alumnes, un primer mapa conceptual que reflectirà els aspectes fonamentals que tractarem i la seqüència d'aprenentatge.

Tot seguit podem passar una fitxa amb preguntes que ens permeta fixar què sap cadascun dels alumnes de la situació que estem plantejant.

Després serà el torn d'escoltar la cançó de referència per a aquest curs escolar i llegir detingudament la lletra de la cançó. Fins i tot, si hi ha possibilitat, en facilitarem l'accés al vídeo (hi ha alguns vídeos de les cançons a Youtube i proposem a les escoles que duguen a terme al projecte que registren i puguen els seus materials per a crear així entre tots i totes un banc de recursos compartit).

De nou duren a terme una pluja d'idees amb què completarem el mapa conceptual que hem preparat, si resulta necessari, per a acabar formulant les preguntes que donaran peu a la fase següent.

b) Com ho farem? (*Fase de resolució*)

A partir de les preguntes plantejades l'alumnat en grups cooperatius i interactius, intentarà donar resposta a les qüestions plantejades. Formularan hipòtesis i cercaran fórmules per a verificar-les.

El professorat tindrà pautes per a dinamitzar la recerca, pàgines web, materials elaborats expressament... Cada grup d'alumnes, a partir d'aquests materials, elaborarà el seu propi esquema de treball amb un índex del desenvolupament a realitzar.

A partir d'ací encetaran l'elaboració dels materials amb els quals cada grup prepararà una presentació per a la resta de la classe. Abans de començar aquest treball cada grup haurà d'haver respost aquestes aquestes qüestions:

Quina informació necessitem?

Quines fonts d'informació tenim i emprem?

Com ens organitzem?

Com presentem els resultats?

Una vegada enllestit el treball, cada grup cooperatiu farà una presentació breu de la informació cercada amb el suport visual que corresponga (dibuixos, textos, murals, presentacions amb powerpoint, prezzis...)

Amb tota la informació presentada els alumnes completaran una fitxa resum.

c) Per a què ho farem? (*Fase d'integració*)

La mestra/e elabora unes conclusions i les relaciona amb la proposta inicial, tornem a escoltar la cançó inicial i recordem les preguntes inicials per a saber si hem respost els plantejaments que havíem fet al final de la primera fase.

Proposem seguir un guió de preguntes pautat perquè cada grup cooperatiu reflexione sobre el mètode de treball que han seguit i de quina manera els ha conduït a descobrir els coneixements que hem plantejat o sobre si en algun moment hagueren pogut fer el treball d'una manera distinta.

Per últim es du a terme una activitat final de reflexió individual que ens permetrà saber fins a quin punt cadascun dels alumnes ha adquirit els coneixements plantejats. A més, al llarg de tot el procés cada alumne/a, individualment, elaborarà un dossier de fitxes amb els materials elaborats al llarg de cada dia de realització de la unitat didàctica.

Referència bibliogràfica: *Guix, elements d'acció educativa*. Graó, desembre de 2015

2.2 Des de la música i el text

Partint de les lletres de les cançons i del conte relacionat aprofundirem en els costums, els hàbits, el lèxic, la gastronomia, la roba, la festa, la tradició i els valors de la solidaritat.

Les dotze cançons de *Done'm l'asguilando* les tractarem en els diferents nivells de les etapes d'infantil i Primària. Per a cada curs assignarem una cançó que serà la que donarà peu al treball específic en eixa unitat didàctica, i en els nivells de 4t, 5é i 6é seran dues les cançons assignades, per a d'aquesta manera abordar els dotze temes recollits en el CD.

De cadascuna de les cançons emanarà un conte adaptat al moment evolutiu de cada curs. Alhora el mateix conte presentarà els personatges en diferents edats; de tal manera que a mesura que creixen els alumnes els personatges creixeran amb ells i elles.

Amb les cançons i el conte donarem peu als diferents continguts que tractarem en cada curs i farem èmfasi en el descobriment dels hàbits i costums dels personatges de les cançons d'asguilando, del lèxic emprat en les cançons, de les relacions amb la gastronomia, de les referències a la roba i indumentària d'adés i d'ara, del significat de la festa i la tradició i dels valors socials representats en l'asguilando.

2.3 Un projecte de recuperació

Malauradament el costum de l'asguilando s'ha extingit en la major part de poblacions, ara per ara sols es conserva de manera aïllada i en una realització ben distinta a la que suposem en el seu origen per l'estudi i anàlisi de la lletra de les cançons i de la informació que ens aporta el *Cançoneret valencià de Nadal* de Sanchis Guarner. És per això que hem elaborat un conte que posa a l'abast dels xiquets i les xiquetes els valors que traspuen en l'essència de l'asguilando valencià. Aquest, junt amb la cançó, condueixen el procés d'investigació i recerca que plantegem. Un procés que es veu dificultat en aquest cas per la necessitat de plantejar una estratègia que conduïska a la recuperació d'aquest costum i l'actualització del seu sentit, per a transformar-se des d'un acte d'acapte en un gest de la solidaritat i companyonia que caracteritza el tarannà dels valencians i valencianes.

2.4 Un conte amb valors

L'elaboració d'un conte amb els mateixos protagonistes que van creixent alhora que els alumnes ens permet crear un nexa d'unió entre les diferents unitats didàctiques, un fil conductor que permetrà que cada any en retrobar-se els alumnes amb les cançons d'asguilando tindran a la vegada un reencontre amb els personatges protagonistes que, igual que l'alumnat, hauran crescut un any i sentiran les cançons i viuran les tradicions i els costums des d'un punt de vista diferent.

A més, es tracta d'un conte que va a la recerca de la igualtat demandada i reclamada en les cançons d'asguilando i que, en aquest sentit, dona un fort protagonisme als personatges femenins amb una clara perspectiva de gènere. Un conte que mostra la importància de recuperar els nostres costums i les tradicions on l'ajuda entre iguals està present des dels primers capítols com a element principal per al desenvolupament. Tot això sense perdre de vista la necessitat d'incorporar els elements que caracteritzen un acte festiu i alegre, ple de màgia i diversió, com és el de l'asguilando.

2.5 Des de la música i amb la música

Les cançons d'asguilando seran l'inici i el final de cada unitat a desenvolupar. Però la música tindrà un tractament fonamental que traspuarà al llarg de tot el projecte, es detindrà en l'estudi i el coneixement dels instruments emprats, de les danses associades, de l'origen de les melodies... Per altra banda, no cal oblidar la possibilitat de posar en valor els beneficis de la música, cantar i ballar per a l'estimulació i el desenvolupament de les nostres capacitats, habilitats i competències.

2.6 Intercultural i popular

La relació entre la música i les diferents cultures, el mestissatge intrínsec en la música, la relació entre els costums, els instruments que hi han en comú o les referències o semblances entre ells, la forma de cantar, l'harmonització... Abordant la necessitat de trobar aquests valors compartits, que són nexes d'unió entre els pobles i que poden facilitar l'aproximació de les diferents cultures a les tradicions del poble valencià, a la cultura més popular, la cultura del poble que es transmet en les cançons d'asguilando.

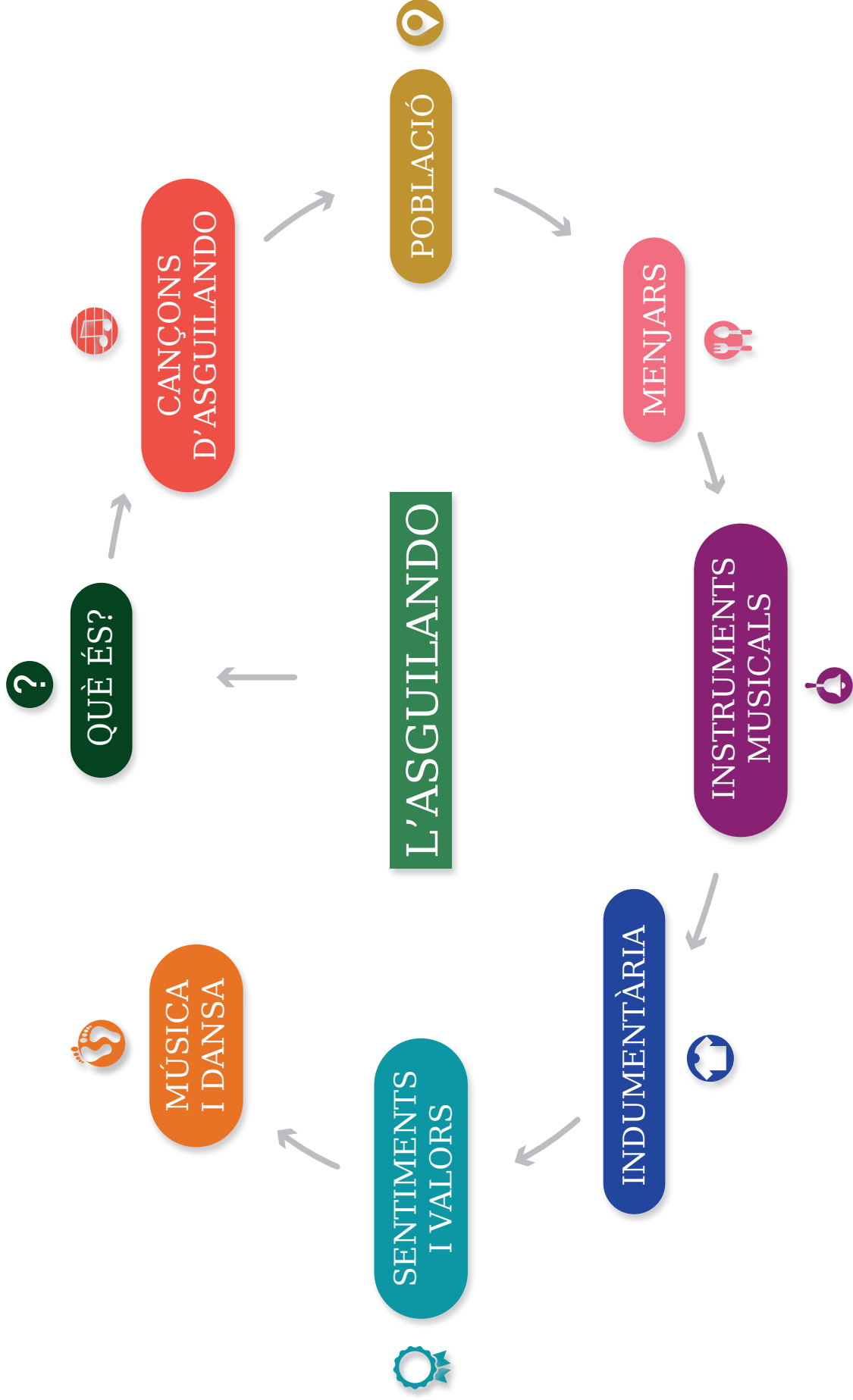
3. CONCRECIÓ DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA

3.1 Distribució de les cançons per cursos

Per poder abastir les cançons del CD *Done'm l'asguilando* de manera íntegra, hem plantejat una distribució de les cançons a través dels diferents cursos de les etapes del 2n cicle d'Infantil i de Primària. Aquesta distribució l'hem feta en funció de les característiques que Sanchis Guarner destaca de les cançons d'asguilando; és per això que aquelles que tenen un contingut més senzill i fàcil de comprendre les hem assignat als cursos amb alumnes més menuts, deixant per als grups superiors aquelles que poden tindre una major interpretació o que pot ser més abstracta.

Pista 2	<i>Camina, Maria</i>	Infantil 3
Pista 10	<i>Pastorets i pastoretes</i>	Infantil 4
Pista 9	<i>Asguirlando d'Atzaneta</i>	Infantil 5
Pista 7	<i>Cançó d'arguilando de Benaguasil</i>	1r
Pista 11	<i>Cançó d'asguirlando de Vinaròs</i>	2n
Pista 6	<i>El xic xiquitico</i>	3r
Pista 4	<i>Done'm asguilando de Muro</i>	4t
Pista 12	<i>Els pastorets d'el Verdegàs</i>	4t
Pista 1	<i>Nadala de Callosa</i>	5é
Pista 8	<i>Ja venen els Reis</i>	5é
Pista 3	<i>Ai Pep</i>	6é
Pista 5	<i>A la run, run</i>	6é

3.2 Mapa conceptual

3.3 Relació de continguts per cursos

	cançons	població	menjars	instruments	indumentària	valors i sentiments	música i dansa
1.3	<i>Camina Maria</i>	Alcoi	Tonya	Xiulet	Caroteta, calcetes, camisola, faldó i sabates En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Compartir Conte: Encontres	Interpretació Conceptes matemàtics // matemàtics i musicals Dansa
1.4	<i>Pastorets i pastoretas</i>	Guadalest	Pastissos de moniato	Carraca	Caroteta, calcetes, camisola, faldó i sabates En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Confiança Conte: Casualitats	Interpretació Conceptes matemàtics // matemàtics i musicals Dansa
1.5	<i>Asquirlando d'Atzaneta</i>	Albaida	Dolços de carabassa	Caduf o simbomba	Caroteta, calcetes, camisola, faldó i sabates En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Amistat Conte: Retornaments	Interpretació Conceptes matemàtics // matemàtics i musicals Dansa
1r	<i>Cançó d'arguilando de Benaguasil</i>	Benaguasil	Pastissos de moniato	Pandereta	Caroteta, gamboixet, calcetes, faldó, camisola i sabates En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Companyonia Inseguretats Generositat Conte: Dubtes	Interpretació Conceptes matemàtics // matemàtics i musicals Dansa

2n	<i>Cançó d'asquilando de Vinaròs</i>	Vinaròs	Torrans	Postisses	Caroteta, gamboixet, calceles, faldó, camisola i sabateres En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Col·laborar Tradicions Dubtes i pors	Interpretació matemàticomusicals / matemàtics i musicals Dansa
3r	<i>El xic xiquitico</i>	Pinós (Vinalopó Mitjà)	Bunyols	Guitarra	Caroteta, gamboixet, calceles, faldó, camisola i sabateres En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Compartir Igualtat Solidaritat Família	Interpretació matemàticomusicals / matemàtics i musicals Dansa
4t	<i>Done'm asquilando de Muro</i> <i>Els pastorets</i>	Muro	Rossegons	Sonalles	Caroteta, gamboixet, calceles, faldó, camisola i sabateres En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Unió de pobles Pau Germanor Hospitalitat Caritat	Interpretació matemàticomusicals / matemàtics i musicals Dansa
5é	<i>Naddia de Callosa</i> <i>Ja venen els Reis</i>	Callosa d'en Sarrà	Arròs amb cebeta	Maraques	Caroteta, gamboixet, calceles, faldó, camisola i sabateres En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Generositat, veïnatge, tractes de paraula, saviesa dels majors, respecte acollida de nouvinguts	Interpretació matemàticomusicals / matemàtics i musicals Dansa
6é	<i>Ai Pep</i> <i>A la run, run</i>	Alcoi	Panfigol	Tambors / Bongó	Caroteta, gamboixet, calceles, faldó, camisola i sabateres En llengua estrangera es treballa la roba per a l'hivern	Desnonament i valors socials, valentia i constància, concepte de tradició i cultura, importància de costums, tradicions, identitat cultural	Interpretació matemàticomusicals / matemàtics i musicals Dansa

3.4 Cronograma d'actuació

El projecte de treball Done'm l'asquilando es presenta com una proposta flexible i adaptable a les circumstàncies específiques de cada centre i de cada grup classe. En la concepció inicial el projecte està pensat per a aplicar-se al final del primer trimestre al llarg d'una setmana de classe.

L'organització de l'horari de cada grup i de les diferents entrades del professorat especialista en cada classe determinarà el desenvolupament i l'aplicació del projecte.

A més, el projecte incorpora uns fitxers amb material complementari per a ampliar o reforçar els continguts treballats.

Ateses aquestes consideracions prèvies, passem a determinar-ne el cronograma pel que fa a la proposta teòrica.

FASE DE PREPARACIÓ:

1. Elaborarem una fitxa inicial individual per a esbrinar què sabem.
2. Obrirem el projecte amb l'escolta de la cançó d'asquilando pensada per a cada nivell educatiu.
3. Tot seguit farem la lectura de la part corresponent del conte *Mil i un contes per a l'asquilando* pensada per a cada nivell educatiu.
4. Obrirem en assemblea general del grup una reflexió sobre els diferents aspectes de la cançó: música, instruments, lletra de la cançó... També parlarem de la lectura del conte: personatges, acció, temporalització...
5. Plantejarem la possibilitat de fer un projecte per a aprendre més d'aquest costum de l'asquilando.
6. Ens preguntarem què és el que pretenem aprendre...
7. Comencem a elaborar conjuntament un mapa conceptual sobre un paper de continu de color, un suro, una paret folrada de tela de vellut o una pissarra digital, amb els eixos principals de desenvolupament del projecte.

FASE DE RESOLUCIÓ:

1. Encetarem el treball d'ampliació de coneixements amb les fitxes d'ubicació.
2. Començarem a treballar els materials dissenyats per a treballar la gastronomia present en el costum de l'asquilando.
3. S'emportaran una còpia del conte a casa i el llegiran per a preparar la tertúlia dialògica.
4. Elaborarem instruments per a poder eixir a fer l'asquilando.
5. Seguirem amb les activitats pensades per a analitzar la partitura, per a l'àrea d'anglès, l'aprenentatge de les danses en l'àrea d'educació física, el treball amb les partitures i la interpretació adaptada en l'àrea de música.
6. Realitzarem una tertúlia (amb alumnes sols o també amb familiars) i n'extraurem una reflexió que ens durà a treballar el material relacionat amb l'aprenentatge dels valors presents en l'asquilando.
7. Seguirem amb la descoberta de la indumentària específica que se cita en algunes de les cançons.
8. Per a cadascun dels apartats demanarem informació a casa per a generar la complicitat familiar en la recuperació d'aquest costum.

FASE DE D'INTEGRACIÓ:

1. Complimentarem la fitxa de síntesi.
2. Elaborarem el mapa conceptual omplint els diferents apartats que havíem determinat el primer dia.
3. Prepararem l'exposició del projecte a manera d'assaig.
4. Farem l'exposició del projecte amb la participació de les famílies o d'altres alumnes del centre com a receptors de la informació.
5. Plantejarem la participació en l'asguilando pel veïnat del centre educatiu.

3.5 Seqüència de treball (Estructura)

a) El nostre primer treball és marcar-nos una meta, decidir el que volem saber, el que volem aprendre. Tot seguit plantejem les possibilitats que proposem com una possibilitat de dur a terme l'objectiu que ens hem marcat en plantejar aquest projecte, que no és altre que la necessitat de recuperar el costum de l'asguilando:

I.3	Recreació de la festa amb els companys de l'escola. (Dramatització a la comunitat educativa / festival de Nadal)
I.4	Recreació de la festa amb els companys de l'escola. (Dramatització a la comunitat educativa / festival de Nadal)
I.5	Recreació de la festa amb els companys de l'escola. (Dramatització a la comunitat educativa/ festival de Nadal)
1r	- Elaboració d'un mapa conceptual col·lectiu sobre un suro o paper continu d'un color determinat per a distingir d'altres elements de la classe. - Exposició del que s'ha après sobre la guia, que serà el mapa conceptual a pares, iaies, altres cursos del centre. - Representació de la dansa - la cançó de l'asguilando.
2n	- Elaboració d'un mapa conceptual col·lectiu sobre un suro o paper continu d'un color determinat per a distingir d'altres elements de la classe. - Exposició del que s'ha après sobre la guia, que serà el mapa conceptual a pares, iaies, altres cursos del centre. - Representació de la dansa - la cançó de l'asguilando.
3r	- Mapa conceptual elaborat en qualsevol format (power point, tradicional...) per a presentar a pares, altres companys... tot el que s'ha investigat i après al voltant del tema. - Representació de la dansa i la cançó d'asguilando. - Recuperar l'asguilando fent una xicoteta representació pel propi centre o per la localitat.
4t	- Mapa conceptual elaborat en qualsevol format (power point, tradicional...) per a presentar a pares, altres companys... tot el que s'ha investigat i après al voltant del tema. - Representació de la dansa i la cançó d'asguilando. - Recuperar l'asguilando fent una xicoteta representació pel centre o per la localitat.
5é	- PRESENTACIÓ MULTIMÈDIA (prezi o similar) també es pot donar l'opció de mural tradicional. - Representació de la dansa i la cançó d'asguilando. - Recuperar l'asguilando fent una xicoteta representació pel centre o per la localitat.
6é	- PRESENTACIÓ MULTIMÈDIA (prezi o similar) també es pot donar l'opció de mural tradicional. - Representació de la dansa i la cançó d'asguilando. - Recuperar l'asguilando fent una xicoteta representació pel centre o per la localitat.

b) Seqüència de treball i competències/àrees

Seqüència de treball	COMPETÈNCIES (expressades com a capacitats)	ÀREES	AGRUPAMENTS
1. Motivació. - Conte - Nadala	- Escolta activa del conte... - Escolta de la nadala - Expressar opinions personals al voltant del conte.	LLENGUA I LITERATURA VALENCIANA. Comunicació i representació	GRUP CLASSE
2. Definició producte final. (Pluja d'idees, acords de classe) Fitxa individual on s'expresse el producte final acordat	Expressar de forma oral les pròpies idees al voltant de la producció final i utilitat del treball. Arribar a acords amb els companys.	LLENGUA Comunicació i representació	GRUP CLASSE INDIVIDUAL
3. Què sabem? Fitxa on hi hagen preguntes referides al tema	Respondre una sèrie de preguntes, relacionades amb l'asguilando, conte, comarca, alimentació... per tal que se n'adonen dels coneixements que hi tenen.	LLENGUA MATEMÀTIQUES Comunicació i representació C. SOCIALS MEDI FÍSIC I SOCIAL Medi físic i social	TREBALL INDIVIDUAL
4. Què necessitem saber o què volem saber? (Pluja d'idees) Fitxa que recull els acords finals de classe.	Expressar mitjançant una relació, els continguts que interessa o que necessiten treballar per a arribar al producte final. (Tipologia textual: la llista)	LLENGUA Comunicació i representació	GRUP CLASSE INDIVIDUAL
5. Activitats de recerca d'informació. - Fitxes de coneixement del context i l'entorn - Fitxa per recollir tradicions (menjar, costums...) - Fitxa instruments tradicionals - Fitxa recepta - Fitxa càlcul quantitats i cost - Fitxa amb informació de l'asguilando recollida de persones majors - Fitxa peces de vestir - Fitxa reconèixer sentiments i valors - Partitura - Dansa	- Situar la localitat de la nadala dins de la comarca i de la comunitat. Aprofundir a la localitat, pel que fa al clima, els productes del camp, les tradicions, els menjars típics, els costums... - Reconèixer instruments tradicionals per a demanar l'asguilando. - Elaborar i decorar instruments de percussió fets amb productes de la natura. - Tipologies textuais: buscar informació sobre la recepta a treballar i escriure-la. - Treballar conceptes matemàtics a partir de la recepta. - Recollir informació del tema mitjançant entrevista a persones majors de la família o localitat. - Treballar amb peces de vestir d'abans. - Reconèixer roba que és necessària per a l'hivern, en llengua estrangera. - Treballar els valors que apareixen en el conte. - Treballar amb la partitura de la cançó. - Aprendre uns passos de dansa.	C. SOCIALS Medi físic i social MÚSICA PLÀSTICA LLENGUA MATEMÀTIQUES LLENGUA, SOCIALS LLENGUA, SOCIALS ANGLÈS MÚSICA Comunicació i representació E. FÍSICA Coneixement de si mateix i autonomia personal	GRUPS INTERACTIUS GRUPS DE TREBALL GRUP CLASSE INDIVIDUAL
6. Organització de la informació. Fitxa mapa conceptual	- Elaborar mapa conceptual amb tota la informació recollida. (Treball de síntesi i assimilació)	TOTES LES ÀREES	GRUP CLASSE INDIVIDUAL
7. Preparació de l'exposició final. Distribució de les tasques. Distribució de la decoració d'aula. Preparació del mapa conceptual en gran.	- Participar en l'organització de l'exposició final.	TOTES LES ÀREES	GRUP CLASSE GRUP XICOTET

*Totes les fitxes individuals formaran part del dossier final de l'alumnat.

3.6 Rubrica d'avaluació

ASGUILANDO	INDICADORS D'ASSOLIMENT	EXCEL·LENT	ASSOLIT	EN PROCÉS	INICIAT
<p>COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA</p>	<p>ESCOLTA ACTIVA Escolta intervenint en totes aquelles activitats que ho requereixen.</p>	<p>Mostra molt d'interès i motivació per l'activitat. Es planteja bones preguntes (obertes, diverses, originals...). Aporta idees i punts de vista pertinents.</p>	<p>Mostra interès i manté l'atenció durant l'activitat. Es capaç de verbalitzar el conte escoltat o visionat</p>	<p>Mostra interès i manté l'atenció, però no durant tota l'activitat. És capaç de verbalitzar alguna cosa de les escoltades o visionades.</p>	<p>Es mostra poc motivat per l'activitat. Li costa mantenir l'atenció i no és capaç de verbalitzar allò que està veient o escoltant quan se li demana.</p>
<p>COMPETÈNCIA SOCIAL I CIUTADANA</p>	<p>TREBALL EN EQUIP Participa de manera activa, constructiva, solidària i compromesa en el desenvolupament del projecte.</p>	<p>És responsable de la seua aportació al projecte comú i aconsegueix que tots els membres hi participen. Escolta el que aporten els companys i ajuda a sintetitzar el que és més rellevant.</p>	<p>És responsable de la seua aportació al projecte comú i s'interessa amb freqüència pel que aporten els companys, però no sempre sintetitza o recull el que és més rellevant.</p>	<p>És responsable de la seua aportació al projecte comú, però li costa escoltar els companys.</p>	<p>Eludeix la seua responsabilitat personal i presenta dificultats en la participació. Sol anar a la seua.</p>

ASGUILANDO	INDICADORS D'ASSOLIMENT	EXCEL·LENT	ASSOLIT	EN PROCÉS	INICIAT
<p>COMPETÈNCIA APRENDRE A APRENDRE</p>	<p>RECERCA D'INFORMACIÓ Cerca i selecciona dades i informació rellevant fent ús d'Internet o qualsevol font per a completar les seues tasques.</p>	<p>Ja domina la cerca d'informació per ell mateix en qualsevol dels formats. Interpreta i fa servir la informació que ha obtingut. la relaciona amb els coneixements previs.</p>	<p>Ja és capaç de buscar informació a qualsevol font i trobar la informació que es demana, però amb una miqueta d'ajuda</p>	<p>Té iniciativa, dona idees del que es pot fer, però li costa destriar la informació més útil. Necessita ajuda per a trobar allò concret que es demana.</p>	<p>No manifesta gaire interès per buscar informació i no ha estat capaç de fer-ho. No és capaç de proposar cap font per si mateix. Amb ajuda pot arribar a trobar allò que necessita.</p>
<p>COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA, MATEMÀTICA, CULTURAL, SOCIAL...</p>	<p>ASSOLIMENT CONTINGUTS Coneix el contingut treballat i correctament el dossier elaborat.</p>	<p>Domina a la perfecció el contingut que ha treballat. Presenta les idees amb profunditat, detalls, seleccionant les idees principals. Dossier molt ben completat.</p>	<p>Domina el contingut i el coneix. Però li costa parlar-ne més enllà del que ha treballat. Selecciona les idees principals. Dossier complet.</p>	<p>Mostra que coneix el contingut i que hi ha treballat, però hi ha conceptes que no té clars. No sempre és capaç de seleccionar les idees principals. Dossier incomplet.</p>	<p>Sap alguna cosa del que hi ha treballat, però no hi ha aprofundit. Li costa molt seleccionar les idees principals. Dossier incomplet o inacabat.</p>
<p>MAPA CONCEPTUAL Sap situar els conceptes i continguts adquirits en el mapa conceptual.</p>		<p>Identifica els conceptes més importants treballats, sap situar la informació trobada en el mapa i hi afig alguna dada pròpia.</p>	<p>Identifica alguns conceptes treballats i situa la informació trobada en el mapa conceptual.</p>	<p>Els conceptes que presenta són idees copiades del text, amb ajuda situa la informació trobada al seu lloc.</p>	<p>Els conceptes que presenta són idees molt vagues del text, no sap situar en el mapa la informació trobada.</p>

ASGUILLANDO	INDICADORS D'ASSOLIMENT	EXCEL·LENT	ASSOLIT	EN PROCÉS	INICIAT
COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA COMUNICATIVA	EXPOSICIÓ ORAL Exposada de manera entenedora, clara i ordenada el projecte o la part treballada, mostrant fluïdesa de vocabulari.	S'expressa de forma molt clara i fluïda, amb bona entonació. Explica amb detall els apartats del mapa conceptual i respon de forma correcta els dubtes que li formulen.	S'expressa de forma clara. Expressa i comunica alguna idea pròpia. En el moment de respondre les qüestions que se li formulen mostra una mica d'inseguretat i manca de fluïdesa.	S'expressa de forma poc entenedora. Li costa comunicar i expressar idees pròpies. Li manca una mica fluïdesa en el lèxic i espontaneïtat, sobretot en la part no preparada.	Li costa molt expressar-se, no sap bé el que ha d'explicar. No comunica cap idea pròpia, repeteix el que diuen els companys. Li costa respondre amb fluïdesa les preguntes que se li formulen.
COMPETÈNCIA ARTÍSTICA I CULTURAL	DANSA Participa en manifestacions culturals diverses per a fer i viure la cultura i sentir-se'n part.	Es mou seguint el ritme i els passos de la coreografia establerta amb autonomia i destresa.	Es mou seguint el ritme de la música i la coreografia establerta amb suport visual de les indicacions.	Es mou seguint el ritme de la música, però no és capaç de reproduir la coreografia.	No és capaç de moure's al ritme de la música o es manté quiet i no participa de l'activitat.
COMPETÈNCIA CULTURAL I CIUTADANA	MÚSICA Interpreta les cançons amb la veu o l'instrument, donant-li valor al folklore tradicional.	Gaudeix cantant les cançons treballades, memoritzant la lletra i melodia i tocant-les amb algun instrument, seguint el ritme establert i adaptant-se al conjunt grupal.	Gaudeix cantant les cançons treballades i les memoritza en part i participa tocant un instrument, seguint el ritme establert.	Gaudeix cantant la cançó treballada, encara que no memoritza la lletra, participa tocant un instrument, però no acaba de seguir el ritme establert.	No és capaç de memoritzar ni cantar la cançó treballada, participa tocant un instrument però no en segueix el ritme.
COMPETÈNCIA CULTURAL I CIUTADANA	PARTICIPACIÓ EN LA VIDA CULTURAL Té interès a participar en la vida cultural com a font d'enriquiment i gaudi.	Aprén i gaudeix de la vida cultural del seu entorn, participa en l'asguilando i totes les seues activitats amb interès.	Participa en la vida cultural del seu entorn: asguilando i les seues activitats.	Coneix i mostra interès per la vida cultural del seu entorn: asguilando.	Coneix en algun grau la vida cultural del seu entorn: asguilando.

3.7 Bibliografia i webgrafia

Revista Guix. Desembre 2015

CD Done'm l'asguilando

Cançoneret valencià de Nadal de Sanchis Guarner

A Nadal un pas de pardal (de qui és i productora)

Díez Navarro, M. Carmen. Un diario de clase no del todo pedagógico. Madrid: De la Torre. Barcelona: Rosa Sensat, 1999 (Proyecto didáctico Quirón)

Díez Navarro, M. Carmen. La oreja verde en la escuela: trabajo por proyectos y vida cotidiana en la escuela infantil. 2a ed. Madrid: Ediciones de la Torre, 1998

Los proyectos de trabajo: mapa para navegantes en mares de incertidumbre. Hernández, Fernando. A: Cuadernos de Pedagogía, núm. 310 (febrer 2002)

Proyectos de trabajo. Hernández, Fernando; Álvarez, Carmina; de Febrer, Mercè; Angusta, Marisol; López, Juanjo; i altres. A: Cuadernos de Pedagogía, núm. 332 (febrer 2004)

<http://www.cocinadelamarinabaixa.es/2012/08/arros-en-ceba-arroz-con-cebolla.html>

<http://santjoandalacant.es/es/turismo/recetas>

<http://lacuinadecolometa.blogspot.com.es/2012/10/panfigo.html>

<http://sonograma.org/2014/10/les-cancons-de-nadal-en-la-tradicio-catalana/>

<http://www.xtec.cat/~malons22/trobadors/trobadors.htm>

<http://www.iniciados.org/invierno.htm>

<http://www.benaguasil.com/>

<http://www.vinaros.es/>

<http://www.etnobloc.es/entrada/recepta-del-torro-de-xixona-i-dalacant/>

<http://www.pinoso.org/actividades-turistico-culturales/>

<http://cuinadiari.blogspot.com.es/2012/03.html>

<http://cuinant.blogspot.com.es/2007/10.html>

<http://www.vilademuro.net/ca/Arees/14/turisme/>

<http://serramariola.org/>

<http://www.parquesnaturales.gva.es/web/pn-serra-de-mariola/conocenos>

<http://www.alcoi.org>

<http://www.alcoiturisme.com>

<http://www.guadalest.es>

<http://www.albaida.es>

<http://www.albaida.es/mita/mita.html>

<http://viquipedia.org>

<https://support.google.com/mail/?hl=es#topic=3394144>

<https://support.google.com/maps/?hl=es#topic=3092425>

4. Equip de treball

Direcció, coordinació i redacció dels contes:

Miquel Puig

Equip pedagògic:

Miquel Puig

Raquel Crespo

Maria Giner

Josep Tébar

Música i dansa:

Josep Tébar

Assessorament folklòric i tradicional. Transcripció de les partitures:

Dani Miquel

Il·lustracions i maquetació:

Neus Pla

5. Dossier d'activitats elaborades

Aquest projecte adjunta un grapat d'activitats que són un exemple ben pausat de desenvolupament del projecte. Per descomptat, tan sols són una mostra d'execució i cada mestre pot decidir un altre camí, si comparteix el nostre desassossec per recuperar aquest costum i tradició. Malgrat això, de ben segur que en algun descans del seu trajecte podrà trobar en el material elaborat una bona ajuda. Un exemple a citar poden ser les adaptacions de les partitures per a tocar-les amb els instruments de l'aula de música, o les danses elaborades expressament en funció de la música de cadascuna de les cançons d'asguilando, les activitats de creació d'instruments o les que, relacionades amb la indumentària específica de les cançons d'asguilando, mostren unes peces de vestir ara ja en desús.

Projecte didàctic · Done'm l'asguilando

Direcció, coordinació i redacció dels contes: Miquel Puig

Equip pedagògic:

Miquel Puig
Raquel Crespo
Maria Giner
Josep Tébar

Música i Dansa: Josep Tébar

Assessorament folklorista i tradicional. Transcripció partitures:
Dani Miquel

Il·lustracions i maquetació: Neus Pla

